

Klasa: UP/I 030-02/2011-01/058
Urbroj: 580-05/63-2012-006
Zagreb, 9. veljače 2012.

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja temeljem članka 31., članka 38. stavaka 5. i 7. te članka 58. stavka 2. točke 5. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja («Narodne novine», broj 79/2009), temeljem inicijative podnesene od strane anonimnog podnositelja za pokretanje postupka utvrđivanja narušavanja tržišnog natjecanja protiv poduzetnika Eventim d.o.o. sa sjedištem u Zagrebu, Kupinečka 4, zastupanog po Damiru Žigiću, prokuristu i poduzetnika Adria zabava d.o.o. sa sjedištem u Zagrebu, Lanište 30 zastupanog po Vladimiru Ivankoviću, direktoru, temeljem odluke Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja u sastavu: mr.sc. Olgica Spevec, predsjednica Vijeća, Mladen Cerovac, mag.iur., zamjenik predsjednice Vijeća, Milivoj Maršić, dipl.oec., Vesna Patrlj, dipl.iur. i dr.sc. Mirna Pavletić-Župić, članovi Vijeća, sa 98. sjednice, održane 9. veljače 2012., donosi sljedeći

ZAKLJUČAK

Inicijativa se odbacuje jer ne postoje uvjeti za pokretanje postupka po službenoj dužnosti.

Obrazloženje

I. Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Agencija) zaprimila je 9. prosinca 2011. inicijativu podnesenu od strane anonimnog podnositelja, kojom u bitnome od Agencije traži pokretanje postupka, po službenoj dužnosti, protiv poduzetnika Adria Zabava d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, Lanište 30, zastupanog po Vladimiru Ivankoviću, direktoru (dalje: Adria Zabava) i poduzetnika Eventim d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, Kupinečka 4, zastupanog po Damiru Žigiću, prokuristu (dalje: Eventim), radi utvrđivanja narušavanja tržišnog natjecanja sklapanjem zabranjenog sporazuma u smislu članka 8. ZZTN-a.

U inicijativi anonimni podnositelj u bitnome navodi kako su poduzetnici Adria Zabava i Eventim postupali u suprotnosti s odredbom članka 8. stavka 1. točke 4. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja („Narodne novine“, broj 79/09; dalje: ZZTN), na način da su primjenjivali nejednake uvjete na istovrsne poslove s različitim poduzetnicima, čime su određene poduzetnike doveli u nepovoljniji položaj u odnosu na konkurenciju. Prema navodima podnositelja inicijative, Eventim ima mrežu sa više od 300 prodajnih mjesta širom Hrvatske, vlastito prodajno mjesto na adresi Jurišićeva 2a, Zagreb, call centar, prodaju putem webshopa (www.eventim.hr) i putem više od 20 internet partnera.

U inicijativi je također navedeno da je Adria Zabava jedini hrvatski poduzetnik koji objedinjuje glavne aktivnosti od presudne važnosti za organizaciju koncerata i sličnih događanja, poput bookinga, promocije, ticketinga, produkcije i accountinga na jednom mjestu.

Kao dokaz tvrdnji da su poduzetnici Adria zabava i Eventim sklopili zabranjeni sporazum, podnositelj inicijative navodi novinske članke koji govore o tome da se do 31. prosinca 2011.

godine na cijenu karata za koncert Red Hot Chilli Pepera odobrava 10% rođendanskog popusta za kupnju u uredu Adria Zabave i Eventima za gotovinsko plaćanje. Iz navedenog podnositelj inicijative zaključuje kako poduzetnici koji prodaju iste ulaznice na više od 300 prodajnih mjesta nemaju takve uvjete prilikom prodaje ulaznica, čime ih se dovodi u nepovoljniji položaj u odnosu na konkurenciju, te smatra da takvim sporazumom Eventim ili prodaje ulaznice s gubitkom ako od Adria zabave dobije 6% provizije ili dobiva veći rabat od Adria Zabave za prodaju ulaznica. Time se, smatra podnositelj, ne poštuju trgovački, odnosno poslovni običaji koji predstavljaju komercijalnu praksu koja je u širokoj uporabi i primjeni sa svim ostalim poduzetnicima s kojima je točno određena visina provizije i rabata na prodaju ulaznica.

Temeljem inicijative, Agencija je, u smislu članka 32. točke 1. b) ZZTN-a provela prethodno ispitivanje stanja na mjerodavnom tržištu kao bi utvrdila ima li u konkretnom slučaju dostatnih indicija za pokretanje postupka utvrđivanja zabranjenog sporazuma i/ili zlouporabe vladajućeg položaja protiv poduzetnika Eventim i Adria zabava po službenoj dužnosti u smislu članka 39. ZZTN-a, a primjenom članaka 8. i/ili 13. ZZTN-a.

S tim u vezi, Agencija je dopisima od 23. prosinca 2011. zatražila očitovanje poduzetnika Adria Zabava i Eventim na navode iz podnesene inicijative te određene podatke i ugovore.

Agencija je 17. siječnja 2012. zaprimila očitovanje Adria Zabave na navode iz anonimne inicijative. Adria Zabava (u pravnom prometu, sukladno rješenju Trgovačkog suda u Zagrebu, pojavljuje se i engleska inačica Adria entertainment) ističe kako su navodi iz inicijative u potpunosti netočni budući da poduzetnik Adria Zabava ima zaključen ugovor o prodaji ulaznica isključivo s poduzetnikom Eventim zbog toga što [...]. Dakle, prema navodima Adrie Zabave u sistemu prodaje ulaznica za koncerte Adria Zabave ne postoje drugi poduzetnici koji imaju pravo na prodaju ulaznica.

Adria Zabava samostalno određuje visinu cijene karte pojedinog koncerta te je odlučila da za prosinac 2011, a u sklopu rođendanske akcije, spusti cijenu za 10% u uredu Adria Zabave na Laništu u Zagrebu te u uredu Eventima u Jurišićevoj 2a u Zagrebu, budući da je ta lokacija znatno pristupačnija kupcima karata od one na Laništu. Prema navodima iz dopisa, [...]. Od ukupnog broja prodanih karata, maksimalno [...] % prodano je u uredu Adria Zabave. Članovi «FAN CLUBA Adria Zabava» ostvaruju dodatnih 10% popusta, na račun godišnje članarine koju uplaćuju.

Iznos provizije koju Adria Zabava isplaćuje Eventimu za usluge prodaje ulaznica određena je godišnjim ugovorom, a za koncert Red Hot Chilli Pepera iznosi [...].

U pravitku očitovanju Adria Zabava je dostavila dva ugovora zaključena s poduzetnikom Eventim o godišnjoj prodaji ulaznica za 2010. i 2011. godinu.

Iz dostavljenih ugovora je razvidno da Eventim i njegovi partneri prodaju ulaznice organizatora u njegovo ime i za njegov račun po cijeni određenoj od strane organizatora. Ugovorom je određena naknada koju Adria Zabava plaća Eventimu za usluge koje Eventim obavlja u ime i za račun organizatora koja u 2011. godini iznosi [...].

Također je naveo da Adria Zabava ima [30-40]% tržišnog udjela po broju prodanih ulaznica za koncertne, sportske i kulturne priredbe, [30-40]% tržišnog udjela po visini bruto prihoda od prodanih ulaznica te [70-80]% tržišnog udjela kad je riječ o koncertima stranih izvođača.

Agencija je 17. siječnja 2012. zaprimila i očitovanje poduzetnika Eventim koji inicijativu smatra u cijelosti neosnovanom, odnosno navodi kako je tvrdnja da su Eventim i Adria Zabava zaključili ugovor uz „poseban“ popust netočna, kao i tvrdnja da su tim sporazumom

drugi poduzetnici dovedeni u nepovoljniji položaj u odnosu na konkurenciju. Eventim navodi kako se prodaja ulaznica odvija na temelju ugovora o trgovačkom zastupanju s organizatorom događanja, u ime i za račun organizatora. Prodaja se odvija na prodajnim mjestima u Hrvatskoj i inozemstvu, webshopu i webshopovima 20-tak internet partnera te na vlastitom prodajnom mjestu, Eventim Ticket Shop u Jurišićevoj 2a. Posao Eventima u pravnom poslu prodaje ulaznica sastoji se od unosa događanja u prodajnu računalnu aplikaciju i administriranje događanja prema zahtjevima organizatora (dodavanje cijena i kontigenata, logotipova, dodavanje sektora i sl.), prodaje ulaznica na ovlaštenim prodajnim mjestima i naplate prodanih ulaznica s ovlaštenih prodajnih mjesta na temelju tjednih obračuna. Također, Eventim obavlja i dio marketinške kampanje na vlastitoj internetskoj stranici promovirajući događaje u prodaji putem raznih informacija, banneri, vizuala, slanja newslettera registriranim korisnicima ili koristeći vlastite publikacije u cilju što bolje prodaje ulaznica.

Eventim prodaje ulaznice u Hrvatskoj i inozemstvu preko mreže ovlaštenih prodajnih mjesta s kojima ima potpisan ugovor o suradnji na principu trgovačkog zastupanja te je tim ugovorom svakom prodajnom mjestu omogućen pristup na elektronski računalni sustav prodaje ulaznica Eventim (dalje: Eventim-sustav) pod jednakim uvjetima. Time prodajno mjesto stječe pravo prodaje ulaznica za priredbe koje su u sustavu, po cijenama koje su navedene u sustavu, a koje određuje sam organizator događaja. Prodajno mjesto prodaje ulaznice u ime i za račun Eventima.

Osim mreže ovlaštenih prodajnih mjesta, njih oko [...] Eventim ima i vlastito prodajno mjesto, Eventim Ticket Shop u Jurišićevoj 2a.

Nadalje, Eventim napominje kako svaki pojedini događaj (koncert, sportska priredba i sl.) uvijek ima samo jednog organizatora i taj organizator ugovara prodaju ulaznica isključivo s jednim distributerom te samostalno određuje cijenu ulaznica i ostale posebne uvjete prodaje. Najznačajniji distributeri su, pored Eventima koji drži cca [40-50] % tržišnog udjela u 2010. i 2011. godini, poduzetnik Dekod d.o.o. sa [40-50] % tržišnog udjela u 2010. i [50-60] % tržišnog udjela u 2011. godini, Ticketpro d.o.o. sa [5-10] % tržišnog udjela u 2010. godini i [0-5] % tržišnog udjela u 2011. godini te ostali poduzetnici manjeg značaja.

U konkretnom slučaju na koji se podnositelj inicijative referirao, odnosno o koncertu Red Hot Chili Peppers koji će se održati u Zagrebu, u kolovozu 2012. godine, organizator Adria Zabava, ulaznice distribuira jedino i isključivo preko Eventima i njegovih prodajnih mjesta. U svom dopisu Eventim je potvrdio da je Adria Zabava odobrila kupcima popust od 10% za kupnju ulaznica, ali samo uz gotovinsko plaćanje na prodajnom mjestu Eventima u Ticket Shopu u Jurišićevoj 2a, i samo u razdoblju od 2. prosinca do 31. prosinca 2011. godine.

Eventim u svom očitovanju tvrdi da između organizatora koncerta, odnosno Adria zabave i distributera karata, odnosno Eventima nije sklopljen nikakav drugi ili drugačiji ugovor od godišnjeg ugovora o prodaji karata te budući da u ovom konkretnom slučaju – prodaji karata za koncert Red Hot Chili Peppers, Adria Zabava nije sklopila ugovor ni s jednim drugim distributerom karata osim s Eventimom, nisu postojali nejednaki uvjeti za prodaju ulaznica niti su drugi distributeri dovedeni u nepovoljniji položaj.

U pritvku svog očitovanja, Eventim je dostavio popis prodajnih mjesta u svojoj mreži, godišnji ugovor o prodaji ulaznica za 2011. godinu, kao i podatke o manifestaciji koji su dopuna ugovora te primjerak ugovora o trgovinskom zastupanju koji Eventim zaključuje s prodajnim mjestima.

Iz ugovora kojeg Eventim zaključuje s prodajnim mjestima razvidno je da prodajno mjesto ulaznice prodaje isključivo u ime i za račun Eventima po cijenama iz sustava. Od svake

prodane ulaznice prodajno mjesto ima pravo na [...] % iznosa preprodajne provizije u koji iznos je uključen PDV.

II. Na temelju dostavljene dokumentacije i utvrđenog činjeničnog stanja u ovom predmetu, Vijeće za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Vijeće) je sukladno ovlastima iz članka 27. i članka 31. ZZTN-a, na 98. sjednici, održanoj 9. veljače 2012., razmatralo navedeni predmet te je donijelo odluku da se inicijativa anonimnog podnositelja, u smislu članka 38. stavaka 5. i 7. ZZTN-a odbaci jer ne postoje uvjeti za pokretanje postupka utvrđivanja narušavanja tržišnog natjecanja sklapanjem zabranjenog sporazuma ili zlouporabe vladajućeg položaja protiv poduzetnika Adria zabava i Eventim u smislu članka 39. ZZTN-a, a primjenom članaka 8. i/ili 13. ZZTN-a.

Odluku o odbacivanju inicijative Vijeće temelji na slijedećim razlozima:

Člankom 8. stavkom 1. ZZTN-a uređen je pojam zabranjenih sporazuma. Zabranjeni su svi sporazumi između *dva ili više neovisnih poduzetnika*, odluke udruženja poduzetnika i usklađeno djelovanje, koje kao cilj ili posljedicu ima narušavanje tržišnog natjecanja na mjerodavnom tržištu, a osobito oni kojima se: izravno ili neizravno utvrđuju kupovne ili prodajne cijene, odnosno drugi trgovinski uvjeti, ograničava ili nadzire proizvodnja, tržište, tehnološki razvoj ili ulaganje, dijele tržišta ili izvori nabave, primjenjuju nejednaki uvjeti na istovrsne poslove s različitim poduzetnicima, čime ih se dovodi u nepovoljniji položaj u odnosu na konkurenciju te uvjetuju sklapanje ugovora prihvaćanjem od drugih ugovornih strana dodatnih obveza, koje po svojoj prirodi ili običajima u trgovini nisu u vezi s predmetnom tih ugovora.

Dakle, sukladno članku 8. stavku 1. ZZTN-a zabranjene sporazume mogu sklopiti samo dva ili više neovisnih poduzetnika.

Iz sadržaja dostavljenih ugovora razvidno je da poduzetnik Eventim vezano uz ugovor zaključen s poduzetnikom Adria zabava, i prodajna mjesta vezano uz ugovor kojeg zaključuju s poduzetnikom Eventim djeluju u ime i za račun poduzetnika Adria zabava, odnosno Eventima. Slijedom navedenog ne mogu se smatrati neovisnim poduzetnicima u smislu članka 8. stavka 1. ZZTN-a jer iako je riječ o samostalnim, neovisnim pravnim osobama, njihovo djelovanje nije samostalno, odnosno neovisno, budući da djeluju u ime i za račun druge pravne osobe. Stoga, se na predmetne sporazume koji su po svojoj naravi ugovori o trgovinskom zastupanju ne može primijeniti članak 8. stavak 1. ZZTN-a.

Ugovor o trgovinskom zastupanju uređen je člankom 804. stavkom 1. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine broj 35/05 i 41/08). Tim člankom je propisano da se ugovorom o trgovinskom zastupanju zastupnik obvezuje da će za vrijeme trajanja ugovora pregovarati s trećim osobama o sklapanju ugovora u ime i za račun nalogodavca te da će, ako je tako ugovoreno, i sklapati ugovore s trećim osobama u ime i za račun nalogodavca, a nalogodavac se obvezuje da će zastupniku za svaki ugovor kojega je on sklopio ili koji je sklopljen njegovim djelovanjem platiti određenu proviziju.

Člankom 74. ZZTN-a je propisano kako se u primjeni ZZTN-a, a osobito u slučajevima postojanja pravnih praznina ili dvojbi pri tumačenju propisa, u skladu s člankom 70. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica i Republike Hrvatske („Narodne novine-Međunarodni ugovori“, br. 14/01), primjenjuju na odgovarajući način kriteriji koji proizlaze iz primjene pravila o tržišnom natjecanju u Europskim zajednicama.

Slijedom navedenog, u provedbi predmetnog prethodnog ispitivanja stanja na mjerodavnom tržištu, Agencija je izvršila uvid i u kriterije iz pravne stečevine EU i to Obavijesti Komisije -

Smjernice o vertikalnim ograničenjima (2010/C 130/01) od 19. svibnja 2010. (dalje: Smjernice), u paragrafe 12. do 21. koji uređuju ugovore o zastupanju. Smjernice su prevedene na hrvatski jezik i objavljene na internetskim stranicama Agencije, www.aztn.hr/tržišno natjecanje/izvori prava EU/prijevod na hrvatski jezik.

Prema Smjernicama zastupnik je pravna ili fizička osoba kojoj je druga osoba (nalogodavac) dala ovlast za pregovaranje i/ili sklapanje ugovora za račun nalogodavca, bilo u zastupnikovo ime ili u ime nalogodavca (paragraf 12.)

Odlučujući čimbenik pri definiranju ugovoru o zastupanju, a u svrhu primjene članka 101 stavka 1. Ugovora o funkcioniranju EU (koji po svom sadržaju odgovara članku 8. stavku 1. ZZTN-a) je financijski ili komercijalni rizik koji snosi zastupnik u odnosu na aktivnosti za koje je ovlašten biti zastupnik, odnosno imenovan od strane nalogodavca (paragraf 13.).

Tako je u paragrafu 15. Smjernica navedeno kako će se u svrhu primjene članka 101. stavka 1. Ugovora o funkcioniranju EU, ugovor smatrati ugovorom o zastupanju ako zastupnik uopće ne snosi, ili snosi samo u neznatnoj mjeri rizike koji se odnose na sklopljene ugovore i/ili ugovore o kojima se pregovaralo u ime nalogodavca, u odnosu na tržišno specifična ulaganja za to područje djelatnost, i u odnosu na druge aktivnosti čije provođenje na istom proizvodnom tržištu traži nalogodavac. No, rizici koji su općenito povezani s djelatnošću pružanja usluga zastupanja, poput rizika da zarada zastupnika ovisi o njegovoj uspješnosti kao zastupnika ili općim ulaganjima u, na primjer, u poslovni prostor ili u kadrove, nisu bitni za ovu ocjenu.

Iz sadržaja dostavljenih ugovora u ovom predmetu razvidno je da zastupnici, u konkretnom slučaju poduzetnik Eventim vezano uz ugovor zaključen s poduzetnikom Adria zabava, i prodajna mjesta vezano uz ugovor kojeg zaključuju s poduzetnikom Eventim postupaju u ime i za račun poduzetnika Adria zabava, odnosno Eventim te ne snose financijske rizike u odnosu na aktivnosti za koje su ovlašteni biti zastupnici. Navedeno proizlazi iz sadržaja Ugovora zaključenog između poduzetnika Eventim i Adria zabava od [...] godine kojim je uređeno da će [...], dok je ugovorom kojega Eventim sklapa s prodajnim mjestima uređeno da [...].

Slijedom svega navedenog na predmetne ugovore ne može se primijeniti članak 8. ZZTN-a.

Nadalje, čak i pod pretpostavkom da se poduzetnik Adria zabava nalazi u vladajućem položaju na mjerodavnom tržištu nema niti dostatnih indicija za pokretanje postupka utvrđivanja zlouporabe vladajućeg položaja u smislu članka 39. ZZTN-a, a primjenom članka 12. i 13. ZZTN-a, budući da postupanje poduzetnika Adria zabava u konkretnom slučaju, odnosno prodaja karata u sklopu rođendanske akcije po nižoj cijeni za gotovinsko plaćanje za jedan, određeni koncert, na svega dva prodajna mjesta u kratkom ograničenom vremenskom trajanju od svega mjesec dana nema elemente zlouporabnog postupanja opisanog u članku 13. ZZTN-a.

Stoga je Agencija temeljem odluke Vijeća, odlučila kao u izreci ovoga zaključka.

Uputa o pravnom lijeku

Protiv ovog zaključka nije dopuštena žalba, ali nezadovoljna stranka može tužbom pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Republike Hrvatske u roku od trideset (30) dana od dana dostave ovoga zaključka.

Predsjednica Vijeća
za zaštitu tržišnog natjecanja

mr.sc. Olgica Spevec

Napomena

Budući da podaci označeni [...] i podaci u rasponima predstavljaju poslovnu tajnu u smislu članka 53. ZZTN-a, isti su izuzeti od objavljivanja te su izostavljeni iz teksta, odnosno koriste se postoci u rasponu.